

Udveksling til Grønland

19.05.09 – 03.07.09

Navn: Tine Peterson

6. semester sygeplejerskestuderende - hold 2006

Klinisk undervisningssted: Dronning Ingrid's Hospital, Nuuk

Afdeling: Medicinsk Dagafsnit

Værd at vide om Grønland

Grønland er verdens største ø, hvor størsteparten, 85 % er dækket af indlandsis. Grønland er et sted, hvor sommer og vinter, lys og mørke, det grønne syd og det gølle nord, nyt og gammelt mødes. Altså en ø med mange kontraster lige fra natur, kultur og til folkefærd. Grønland har verdens mindste hovedstad, nemlig Nuuk eller på dansk kaldet, Godthåb. Her bor cirka 16.000 af Grønlands omkring 57.000 indbyggere. Politisk set er Grønland en del af det danske rige, men har siden indførelsen af hjemmestyret i 1979 arbejdet sig hen imod mere selvstændighed. Grønlænderne har d. 21. Juni 2009 taget endnu et skridt videre i udviklingen og indført selvstyre.

Med hensyn til sproget i Grønland, så møder man både dansk og grønlandsk talende. Et stort antal af indbyggerne i Nuuk er tosproget og behersker derfor både dansk og grønlandsk. Det er efterhånden kun den ældre generation, samt befolkningen i bygderne der kan have lidt problemer med det danske sprog. Så overvejer man at tage til Grønland, så er der ingen grund til bekymring. I tilfælde af sprogbarriere benyttes der indenfor hospitalsvæsenet tolke.

Naturen i Grønland er helt exceptionel og er nok et af de steder i verden, der har det mest varierede og fantastiske natur. Grønland rummer mange forskellige naturoplevelser, både til lands, vands og i luften. Grønland er ligeledes rig på dyreliv, hvor der er mulighed for at opleve både rensdyr, moskusokser, ørne, ræve, sæler og ikke mindst hvaler. Isbjørne, som er det største rovdyr i Grønland, er også til at finde, men færdes normalt ikke i området omkring Nuuk. Denne sjældenhed er dog her i foråret 2009 blevet en realitet, da to isbjørne, med cirka 1 måneds mellemrum blev skudt tæt ved Nuuk.

Figur 1- Hvalsafari - kaskelothval

Den grønlandske befolkning er et yderst gæstfri og imødekommende folkefærd, hvor man hurtig modtager invitation til kaffemik og middag. Grønlændere står sammen på en helt unik måde, hvor familiebandene ligeledes er tæt knyttet. Er man ny i Grønland kan man være sikker på, at der ikke går længe, før man har en social omgangskreds. I Grønland har man en mentalitet og imødekommenhed der sjældent ses andre steder.

Der er derfor rigtig meget positivt at fortælle om Grønland. En bagside der dog kan nævnes er de forholdsvis dyre leveomkostninger. Specielt prisen på madvarer ligger en del højere end herhjemme. Det er specielt de flyfriske varer der er dyrere. Men når det så er sagt, så byder dagligvarebutikkerne også på mange grønlandske specialiteter til rimelige priser, som bare må smages. Fisk, sæl og hval kan dog ofte købes til billige penge hos lokale fangere på det såkaldte Bræt.

Begrundelse for valg af udveksling

Mine begrundelser for at søge udveksling i Grønland er mange. Som sygeplejerske er der mange muligheder for blandt andet at arbejde i udlandet. Som sygeplejerskestuderende, er det en oplagt mulighed at drage ud og opleve sygeplejen i en anden kultur og kontekst, samt se mulighederne for arbejde i udlandet. Derudover ser jeg opholdet som en fantastisk mulighed for at udvikle både mine personlige og faglige kompetencer. At valget faldt på Grønland, er ikke nogen tilfældighed idet jeg tidligere har boet i Nuuk. Jeg har altid ønsket at komme tilbage, og har derfor set denne udveksling som en oplagt mulighed. Jeg har altid syntes, at Grønland er en enormt spændende ø, og ønsket om at få et indblik i sygeplejen netop der, har ligeledes været et stort ønske lige siden studiestart. Jeg synes det er et privilegium, at jeg som studerende kan tage ud og opleve ens fag i et andet land, hvor kulturaspektet ses i det daglige.

Forberedelser

Forberedelserne til udvekslingen har været mange. En af forberedelserne har bestået i, at skrive en ansøgning med begrundelser, samt ønske om hvornår opholdet skulle finde sted. Ansøgningen blev afleveret til skolens udvekslingskoordinator, der herefter har taget kontakt til udvekslingsdestinationen. Jeg har været i den heldige situation, at Bornholms Sundheds- og sygeplejerskole har et internationalt samarbejde med sygeplejerskolen i Nuuk. Udvekslingskoordinatoren har været en stor hjælp for mig, hvorfor det derfor også er lykket mig at komme af sted. Med hensyn til den økonomiske situation, så har skolen søgt penge gennem Fonden Nordkvist. Jeg har derfor været i den heldige situation, at al transport er blevet betalt. Derudover har jeg fået et rådighedsbeløb svarende til 300 euro til dækning af kost og logi.

Da jeg har lidt kendskab til de grønlandske dagligvarepriser, har jeg valgt at søge legater og fonde. Trods flere ansøgninger om økonomisk støtte, er det ikke lykket mig at få bevilliget penge, da det er begrænset hvad der er af fonde og legater for sygeplejerskestuderende. DSR støtter, hvor utroligt det end lyder, heller ikke udveksling til Grønland.

Med hensyn til kollegium er det en af de ting, som værtsnationen har sørget for. Som studerende har jeg fået stillet et kollegieværelse til rådighed, hvor en måneds leje koster 850 kroner. Ved udlevering af nøgle, betales et depositum på 850 kroner. Det er værd at vide, at man oftest selv skal medbringe dyne, linned og håndklæder. Med hensyn til dyner kan dette lejes ved kollegieadministrationen, hvor også nøgle til værelset udleveres.

Foruden de praktiske forberedelser, så har jeg også forberedt mig mentalt på udvekslingen. Jeg tror det er vigtigt, at man forbereder sig godt på, at mange ting i Grønland er anderledes end det man kender til hjemmefra. Mentaliteten er, som tidligere nævnt, en anden end herhjemme. Det er samtidig også vigtigt at gøre sig klart, at tankegang og procedurer på en grønlandsk afdeling også kan adskille sig fra det vante.

Forventninger og mål med udvekslingen

Forventninger og mål med udvekslingen har først og fremmest været at få en oplevelse for livet. Oplevelser både inde – og udenfor DIH (Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk).

Forventninger:

- At få et kendskab til en anden befolkning i en anden kultur og deres måde at håndtere sygdom og lidelse på.
- At få indblik i sygdomsopfattelse og livskvalitet i forbindelse med sygdom og lidelse
- Iagttage ligheder og forskelle i forhold til sygeplejen i Danmark
- Indgå i godt gensidigt samarbejde med personalet

Ankomst og modtagelse

Planlægningen har for mig at se været helt exceptionel hele vejen igennem. Da jeg ankom til Nuuk blev jeg modtaget af en sygeplejelærer fra skolen, som modtog mig i stedet for min

vejleder, som var i Danmark på kursus. Efter at have hentet nøgle til kollegieværelset, blev jeg kørt op til selve kollegiet, som lå i en 15minutters gåafstand fra Hospitalet.

Samme dag fik jeg en rundvisning på skolen, samt vist min afdeling på DIH, nemlig Medicinsk Dagafsnit. Her mødte jeg dagafsnittets to personaler, en fastansat sygeplejerske, samt en vikarsygeplejerske.

Medicinsk dagafsnit

Medicinsk Dagafsnit (MDA) er en integreret enhed på Medicinsk afdeling (M1 og M2) og Medicinsk Ambulatorium (Med. amb). Medicinsk afdeling ledes af en administrerende overlæge, afdelingslæge, en pædiater, tre afdelingssygeplejersker, samt reservelæger. Kort fortalt, består Medicinsk Dagafsnit (MDA) af et lille kontor, hvor to faste sygeplejersker udfører de administrative opgaver, samt en 4-sengsstue, hvor patienterne får deres behandling. Rent fysisk består stuen ikke af senge, men derimod af fire behandlingsstole, sengeborde og en sofa, samt et tv. Hovedgruppen af patienter, er cancerpatienter. De tre store cancertyper der behandles for er; Bryst, - lunge og coloncancer. Derudover behandles der også patienter med reumatoid artrit.

Reumatoid artrit

Er en kronisk sygdom, der rammer kroppens led og som kan være invaliderende for patienten. Symptomerne er mange, men de hyppigst forekommende er: Smerter, morgenstivhed, hævelse i leddene, øget træthed og uoplagthed. Det er ofte fingrenes grund- og mellemlid der rammes, samt grundled i fødder og hænder. Betændelsen i leddene kan forårsage tryk på nerver, hvorfor også smerter er et af symptomerne. Behandlingen er ikke helbredende, men kan i mange tilfælde hjælpe patienten til bedre at klare hverdagen, samt give en bedre livskvalitet. Behandlingsintervallerne er meget individuelle og kan svinge fra 3-8 ugers interval mellem behandling.

Cancer

Som nævnt behandles der primært for lunge-, bryst og coloncancer. Når man har med behandling af cancerpatienter taler man om kurativ, adjuverende og palliativ behandling. Kurativ behandling er helbredende, mens palliativ ikke har helbredende effekt, men derimod

kun lindrende effekt. Adjuverende behandling forekommer ofte efter strålebehandling eller operativt indgreb, og har en form for forebyggende effekt.

Kemobehandling består af celledræbende stoffer, der virker ved at skade centrale processer i cellerne. Stofferne virker forskelligt og skader cellerne i forskellige stadier. Derfor ses det ofte at patienterne starter med én type cytostatika og senere overgår til andet præparat.

Cytostatika virker i hele kroppen, det vil sige at både raske og syge celler rammes, hvilket giver en række bivirkninger. Raske celler har evne til at reparere sig selv, hvilket kræftceller ikke kan i samme omfang. Kemoterapien gives i intervaller for at fremme de raske cellers regenerering, mens kræftcellerne dør.

Da kemobehandling rammer knoglemarven, og derved nedsat produktion af røde blodlegemer, er én af bivirkningerne anæmi, blodmangel. Derudover svækkes immunforsvaret og der er øget risiko for infektion.

Strålebehandling er en anden form for behandling af cancer, som kan slå kræftceller ned. Kræftvævet rammes af stråler, mens det normale væv og organer bevarer deres normale funktion. Da der ikke udføres strålebehandling på Dronning Ingrid's Hospital henvises patienterne til Danmark.

Hverdagen på MDA

Da patienterne kommer fra hele Grønland, ligger der et stort administrativt arbejde, som består i planlægning og koordinering af patientforløb. Ud fra den enkelte patient, skal der tilrettelægges en behandlingsplan, samt bestilles diverse forudgående undersøgelser, så som blodprøver, røntgen og Ct-scan. I dette ligger derfor også en stor del af dokumentationen. Omsorg og kommunikation er ligeledes en stor del af dagligdagen på afdelingen, som kommer til udtryk i mødet med patienten. Grundet sproglige barrierer benyttes afdelingens tolke, hvilket stiller krav til formidleren. Det er vigtigt at udtrykke sig så præcist, således at de rigtige informationer og spørgsmål bliver forstået af tolken, som derefter formidler videre til patienten. Mange vigtige informationer kan gå tabt, hvilket gør at der skal udvises omhyggelighed når der skal gives information samt ved dataindsamling. Omsorg er ligeledes central i plejen. Mange af patienter er langt væk hjemmefra og uden familie i nærheden og kan derfor have ekstra brug for omsorg. En stor del af plejen består også i at forebygge og lindre bivirkninger ved blandt andet kemobehandling. Da der ofte ses en stor forskel i graden af

bivirkninger hos patienterne, er det vigtigt at tage udgangspunkt i den enkelte og dennes oplevelse af behandling og bivirkninger. Forud for behandlingen får alle patienter målt værdier, for på den måde at sikre at patienterne er modtagelige for kemobehandling. Dette er med til at skabe et helhedsbillede af patienten. Helheden giver samtidig også et billede af om patientens performancestatus. Det har været lærerigt at få disse helhedsindtryk af patienterne. Med hensyn til selve blandingen af cytostatika og remicadebehandling er en kompetence jeg ikke besidder, hvilket også har betydet, at jeg er gået uden om denne arbejdsopgave. Der har dog været masser af muligheder for at komme omkring medicin på en andre måder. Udover de praktiske sygeplejeopgaver er der også diverse lægesamtale, hvor både læge og sygeplejerske deltager, samt tolk hvis dette er nødvendigt.

Fritiden

Oplevelserne er mange på Grønland, hvilket gør at man sagtens kan få tiden til at gå i fritiden. Der er lige fra den fantastiske og storslået natur til kulturelle oplevelser. Ydermere er der gode træningsmuligheder, hvilket jeg selv har benyttet en del af. Ønsker man at se mere end selve byen er der muligheder for at købe sig adskillige ture, som turistforeningerne arrangerer, hvilket kan anbefales. Så alt i alt er der stor mulighed for at få en masse uforglemmelige oplevelser med i fritiden.

Figur 2- Udsigt til Sermitsiaq

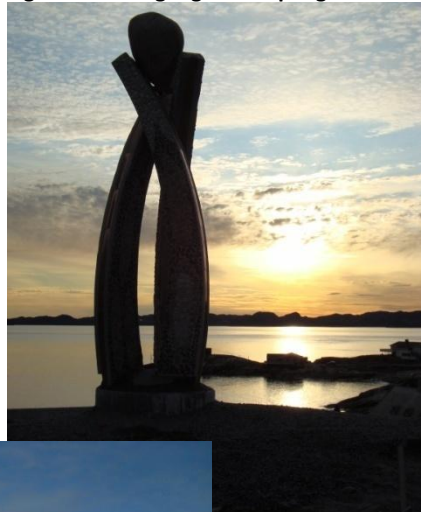
Afrunding

Jeg håber, at denne rapport har givet et godt indtryk af hvad jeg har oplevet i mine syv uger på Grønland. Jeg synes, at jeg på kort tid har fået et stort udbytte af mine uger på Medicinsk Dagafsnit, Dronning Ingrid's Hospital. Jeg har fået indblik i sygeplejen i en anden kultur; mødt nye arbejdsopgaver og nogle helt fantastiske mennesker, ikke mindst personalet. Jeg er fra ankomsten blevet mødt med engagement og åbenhed over for mig som studerende og jeg blev hurtig utrolig glad for hverdagen på MDA. Jeg har følt, at der er sket en stor udvikling og at jeg hurtig er blevet meget mere selvstændig på mange områder. Jeg har følt mig meget ligestillet med personalet og har ligeledes følt, at vi på mange måder har suppleret hinanden samt udvekslet en masse. Personalet har været gode til at

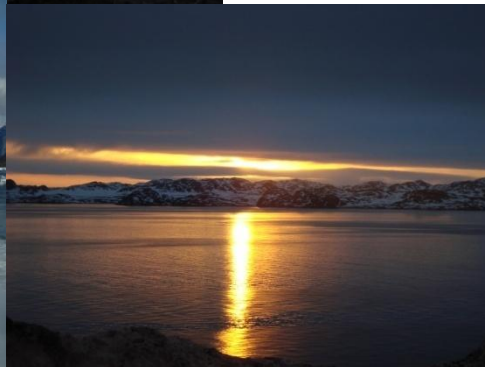
skabe tillid og tryghed for mig, hvilket jeg er meget taknemmelig for. Jeg har ligeledes oplevet en masse i min fritid, samt i den sidste uge hvor jeg holdt ferie med min kæreste, som kom op de sidste 10 dage af mit ophold. Apropos det med at min kæreste kom til Nuuk har betydet, at vi i dag har nogle gode oplevelser om minder at dele og snakke om. At bosætte sig i Grønland kræver, at man er i stand til at omstille sig, da meget er anderledes end i Danmark. Jeg tror derfor også, at det er vigtigt, at man enten rejser derop sammen med én, eller har nogle kontakter deroppe. Da jeg tidligere har boet i Grønland, har jeg haft en del kontakter at trække på, hvilket har været helt fantastisk. Jeg tror det har givet mig meget at have disse bekendte, således at jeg ikke har følt mig så alene, som man nu kan føle sig når man er mange kilometer hjemmefra og i et andet land.

Jeg kan derfor kun anbefale andre sygeplejestuderende, at gøre det som jeg har gjort. Det giver rigtig meget med i rygsækken og ikke mindst rigtig mange gode oplevelser og minder at tænke tilbage på. Grønland er et unikt land som bare må opleves.

Figur 5- Solnedgang fra Tuapanguit

Figur 4- Sejltur til isfjorden

Figur 3 - Solnedgang fra kollegiet